

Przedsięwzięcia infrastrukturalne wspierające realizację Regionalnej Polityki Rozwoju Kultury w województwie śląskim do 2035 r.

Wdrażanie celów i priorytetów *Regionalnej Polityki Rozwoju Kultury Województwa Śląskiego do 2035 roku* wymaga nie tylko działań programowych, ale także systematycznego wzmocnienia zaplecza infrastrukturalnego instytucji kultury. Infrastruktura kultury stanowi bowiem niezbędny warunek trwałości i dostępności oferty kulturalnej oraz jakości realizowanych działań edukacyjnych, artystycznych, społecznych i tożsamościowych.

Niniejszy załącznik zawiera zestawienie przedsięwzięć infrastrukturalnych zgłoszonych przez instytucje kultury, których organizatorem lub współorganizatorem jest Samorząd Województwa Śląskiego. Projekty te odpowiadają na zidentyfikowane w diagnozie potrzeby sektora kultury, obejmujące m.in.:

- modernizację i adaptację obiektów o znaczeniu historycznym i społecznym,
- poprawę efektywności energetycznej oraz wdrażanie rozwiązań proekologicznych,
- dostosowanie infrastruktury do nowych funkcji edukacyjnych i wystawienniczych, •
- poprawę dostępności instytucji dla różnych grup odbiorców,
- rozwój zaplecza technologicznego i cyfrowego.

Zestawienie powstało w 2025 roku w wyniku rozpoznania potrzeb infrastrukturalnych instytucji kultury województwa śląskiego i odzwierciedla kierunki rozwoju zgodne z celami dokumentu strategicznego, w tym zwłaszcza w obszarach:

- dziedzictwa – poprzez ochronę i adaptację zabytkowych obiektów kultury,
- twórczości – dzięki tworzeniu przestrzeni do rozwoju artystycznego i eksperymentu,
- uczestnictwa – poprzez zwiększenie dostępności i komfortu odbiorców kultury,
- edukacji – poprzez modernizację zaplecza warsztatowego, konferencyjnego i ekspozycyjnego,
- relacji kultury z innymi politykami publicznymi – poprzez inwestycje z zakresu zielonej transformacji, rewitalizacji, cyfryzacji i zrównoważonego rozwoju.

Przedstawione projekty mogą stanowić podstawę do planowania inwestycji regionalnych, aplikowania o środki zewnętrzne, jak również do budowania partnerstw na rzecz rozwoju infrastruktury kultury w województwie śląskim.

1. Muzeum „Górnos Śląski Park Etnograficzny w Chorzowie”

Projekt obejmuje stworzenie nowoczesnej bazy edukacyjno-kulturalnej poprzez budowę nowych sal warsztatowych oraz modernizację kompleksu młyńskiego z zachowaniem jego historycznego charakteru. Planowana jest także budowa wiaty wystawienniczej do prezentacji zbiorów związanych z młynarstwem. Inwestycja będzie realizowana na terenie

Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny” w Chorzowie, poprawiając ofertę kulturalną i edukacyjną.

2. Muzeum Zamkowe w Pszczynie

Projekt obejmuje wykonanie niezbędnych prac rewitalizacyjnych budynku dawnej Oficyny oraz budynku gospodarczego (zwanego w dalszej części wniosku zbiorczo budynkiem Oficyny).

Prowadzone prace będą miały na celu podkreślenie potencjału muzeum jako instytucji stymulującej i wspierającej planowanie przestrzenne w duchu zrównoważonego rozwoju, polegającego na traktowaniu budynków i zespołów muzealnych jako istotnego elementu zabytkowej tkanki miejskiej, zamiast wyizolowanej z kontekstu lokalnego „ikony architektury”.

3. Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny

Poprawa atrakcyjności turystycznej obiektu. Ochrona roślinności znajdującej się w Zespole pałacowo-parkowym. Stworzenie ścieżki edukacyjnej.

Lodownia znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie pałacu w parku. W XIX i pierwszej połowie XX wieku była wykorzystywana do gromadzenia lodu z pobliskiego stawu i przechowywania żywności. W drugiej połowie XX wieku wykorzystywana była jako magazyn paliw. Od początku istnienia nie była remontowana ani naprawiana, wymaga natychmiastowych prac remontowych, w tym osuszenia, ankrowania ze względu na pęknięcie pionowe ścian oraz uzupełnienia ubytków w murach ceglanych. Obiekt lodowni jest w złym stanie technicznym, zniszczona jest powierzchnia zabezpieczająca strop lodowni. Ściany zewnętrzne mają wiele ubytków, mury są mocno zawilgocone. Na ścianach widoczne są podłużne pęknięcia i rozchodzenie się muru. Fundamenty wydają się być w stanie dobrym, wymagane są jednak — w celu dokładnego sprawdzenia stanu technicznego — prace odkrywkowe. Lodownia jest w stanie technicznym zagrażającym życiu i zdrowiu. W przypadku braku prac remontowych budynek będzie groził zawaleniem i katastrofą budowlaną. Prace adaptacyjne pozwolą na zabezpieczenie i utrwalenie substancji zabytku, zahamowanie procesów destrukcyjnych.

Dom Ogrodnika ze względu na stan techniczny nadaje się do rozbiórki. Ze względu na to, że znajduje się w zabytkowym Zespole Pałacowo-Parkowym, w którym — zgodnie z Gminnym Planem Zagospodarowania Przestrzennego — są jedynie tereny zielone, jego rozebranie w ramach jednej decyzji Starosty Lublinieckiego spowoduje brak możliwości odbudowy obiektu w tym samym miejscu i utratę na stałe niezbędnych powierzchni zaplecza socjalnego i magazynowego. Dlatego budynek trzeba rozebrać i odbudować w ramach jednego pozwolenia.

Modernizacja gospodarki ciepłej i poprawa efektywności energetycznej. Zakres prac obejmuje m.in.:

- wymianę kotłów olejowych na pompy ciepła,
- wykonanie instalacji fotowoltaicznej wraz z magazynem energii,
- wymianę skorodowanych i wyeksploatowanych węzłów ciepłych,
- modernizację systemów wentylacyjnych w pałacu oraz Domu Pracy Twórczej, • odzyskiwanie energii ciepłej z kotłowni na potrzeby adaptacji lodowni,
- termomodernizację lewego skrzydła hotelowego pałacu.

4. Teatr Rozrywki

Projekt zakłada całkowitą wymianę i modernizację stanowiska MON w teatrze, wymianę konsolety fonicznej, zakup końcówek mocy, zakup systemów odsłuchu dousznego, remont stanowiska MON, zakup procesorów antysprężeniowych oraz wykonanie adaptacji akustycznej stanowiska MON.

Wykonanie prac instalacyjnych, zakup elementów instalacji, takich jak mikser foni, matryca, końcówki mocy, głośniki i monitory sceny. Po zainstalowaniu systemu dźwięku immersyjnego Mała Scena zyska możliwość kreowania przestrzennego dźwięku — podniesie to znacząco atrakcyjność teatru. Projekt zakłada wymianę kilkunastoletnich przedwzmacniaczy na nowe, wyposażone w protokół Dante, z możliwością splitowania sygnału 1 do 3.

Obecne zabudowane (w 2003 roku) fotele na widowni Dużej Sceny są mocno zużyte poprzez ich użytkowanie przez widzów w ilości 100 tys. rocznie. Siedziska są powyginane, a konstrukcja wraz z podłokietnikami jest mechanicznie wyrobiona i występują luzy. Materiał, jakim są pokryte siedziska, jest także zniszczony poprzez zwykłe użytkowanie oraz na skutek przyklejania różnego rodzaju produktów spożywczych przez widzów, a następnie ich usuwania. Podobna sytuacja jest z wykładziną, która pomimo czyszczenia i prania nie wygląda estetycznie.

Wymiana sprzętu komputerowego oraz dostosowanie i wyposażenie pomieszczenia serwerowni w system wczesnego ostrzegania i reagowania na zagrożenia ze strony ewentualnego pożaru, a także niwelowanie skutków utraty danych poprzez zastosowanie bezpiecznych metod i osprzętu gaszenia gazem oraz wymianę drzwi. Istotnym jest również stworzenie systemu bezprzewodowego dostępu do internetu w oparciu o zainstalowanie zarządzalnych urządzeń i technologię separacji ruchu VLAN oraz zaawansowanych metod filtracji ruchu na styku sieci LAN/WAN.

5. Opera Śląska

Projekt zakłada wymianę przestarzałej floty pojazdów Opery Śląskiej na nowoczesne, ekologiczne środki transportu spełniające aktualne normy emisji. Obecne pojazdy nie spełniają standardów ekologicznych, co powoduje zwiększoną emisję spalin i wyższe koszty

eksploatacji. Nowe pojazdy pozwolą na zmniejszenie śladu węglowego instytucji, obniżenie kosztów utrzymania oraz poprawę jakości transportu artystów i sprzętu. Inicjatywa wpisuje się w politykę zrównoważonego rozwoju i ekologii.

Celem zadania jest zwiększenie wytwarzania zielonej energii poprzez instalację paneli fotowoltaicznych na dachu Opery Śląskiej. Projekt przyczyni się do redukcji emisji CO₂ oraz obniżenia kosztów operacyjnych. Inwestycja pozwoli na częściowe uniezależnienie instytucji od wzrostu cen energii elektrycznej, poprawi efektywność energetyczną budynku oraz zwiększy świadomość ekologiczną wśród mieszkańców i odwiedzających operę. Panele będą dostosowane do konstrukcji dachu i spełnią wszelkie normy bezpieczeństwa.

Zadanie obejmuje kompleksowy remont dachu i elewacji Opery Śląskiej w celu zachowania i ochrony zabytkowego charakteru budynku. Prace będą obejmować wymianę uszkodzonych elementów konstrukcji dachowej, wzmocnienie izolacji oraz odnowienie elewacji zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi. Remont pozwoli na zwiększenie trwałości obiektu, poprawę jego estetyki oraz bezpieczeństwa użytkowników i odwiedzających. Projekt jest niezbędny dla zachowania dziedzictwa kulturowego oraz dostosowania opery do współczesnych standardów użytkowych.

Projekt zakłada uruchomienie kawiarni na terenie Opery Śląskiej — stworzenie miejsca regularnych spotkań dla mieszkańców regionu śląskiego oraz gości z całej Polski i zagranicy, odwiedzających naszą instytucję podczas spektakli i wydarzeń specjalnych. Wystrój kawiarni nawiązywałby do tradycji regionu śląskiego, a interaktywne wystawy multimedialne prezentowałyby historię naszego teatru, dzięki czemu widzowie będą mogli ją lepiej poznać.

Projekt zakłada budowę nowoczesnego parkingu dedykowanego Operze Śląskiej, co jest konieczne ze względu na jej położenie w centrum miasta. Obecny brak wystarczającej liczby miejsc parkingowych utrudnia dostęp widzom, artystom i pracownikom. Nowy parking poprawi komfort korzystania z opery, zwiększy dostępność instytucji i wpłynie na uporządkowanie ruchu w okolicy. Planowana inwestycja uwzględni nowoczesne rozwiązania ekologiczne.

Projekt zakłada stworzenie nowej strony internetowej dla Opery Śląskiej, odpowiadającej na współczesne potrzeby i oczekiwania widzów. Odświeżenie layoutu, poprawienie nawigacji strony oraz dostosowanie jej do wymogów WCAG ułatwi dostęp do oferty Opery Śląskiej osobom z niepełnosprawnościami. Ułatwiona nawigacja strony oraz sprawny proces zakupu poprawią jakość świadczonych usług i uczynią stronę bardziej atrakcyjną dla młodszego widza. W dalszych etapach projekt zakłada wdrożenie możliwości podglądu widowni przy wyborze miejsc, tak by maksymalnie zwiększyć jakość świadczonych usług.

6. Regionalny Instytut Kultury im. Wojciecha Korfantego

Nowa siedziba Regionalnego Instytutu Kultury im. Wojciecha Korfantego. Stworzenie nowoczesnego, wielofunkcyjnego obiektu z salami wystawienniczymi, konferencyjnymi,

multimedialnymi, edukacyjnymi wraz z czytelnią, z przeznaczeniem na prowadzenie działalności statutowej Instytutu.

Opracowanie koncepcji oraz wykonanie multimedialnej wystawy *Mapa Obrzędowa Górnego Śląska*. Wystawa multimedialna, która na bieżąco będzie uzupełniana o teksty, dokumentację fotograficzną oraz filmy poświęcone obrzędowości górnośląskiej. Wystawa będzie stanowiła docelowo repozytorium wiedzy o obrzędowości górnośląskiej.